

PŘIJATÉ TEXTY

Prozatímní znění

P8_TA-PROV(2017)0344

Vývoz zbraní: provádění společného postoje 2008/944/SZBP

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2017 o vývozu zbraní: provádění společného postoje 2008/944/SZBP (2017/2029(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zásady zakotvené v článku 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU), zejména na podporu demokracie a právního státu a zachování míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti,
- s ohledem na společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu¹(dále jen „společný postoj“),
- s ohledem na 17.² a 18.³ výroční zprávu EU, které byly vypracovány v souladu s čl. 8 odst. 2 společného postoje,
- s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/2309 ze dne 10. prosince 2015 o prosazování účinných kontrol vývozu zbraní⁴ a rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/915 ze dne 29. května 2017 o informačních činnostech Unie na podporu provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi⁵,
- s ohledem na aktualizovaný Společný vojenský seznam Evropské unie přijatý Radou dne 6. března 2017⁶,
- s ohledem na uživatelskou příručku ke společnému postoji, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu,
- s ohledem na strategický rámec EU a akční plán EU pro lidská práva a demokracii ze dne 25. června 2012 a na jeho bod 11 písm. e) a na akční plán EU pro lidská práva a demokracii (2015–2019) ze dne 20. července 2015 a jeho bod 21 písm. d),
- s ohledem na Smlouvu o obchodu se zbraněmi, kterou přijalo Valné shromáždění OSN dne 2. dubna 2013⁷ a která vstoupila v platnost dne 24. prosince 2014,

¹ Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

² Úř. věst. C 163, 4.5.2016, s. 1.

³ Úř. věst. C 153, 16.5.2016, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 326, 11.12.2015, s. 56.

⁵ Úř. věst. L 139, 30.5.2017, s. 38.

⁶ Úř. věst. C 97, 28.3.2017, s. 1.

⁷ Smlouva o obchodu se zbraněmi, OSN, 13–27217.

- s ohledem na rozhodnutí Rady 2013/768/SZBP ze dne 16. prosince 2013 o činnostech Unie v rámci Evropské bezpečnostní strategie na podporu provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi¹,
  - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství²,
  - s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 428/2009 ze dne 5. května 2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití³, ve znění nařízení (EU) č. 599/2014 ze dne 16. dubna 2014 a na seznam zboží dvojího užití a technologií uvedený v příloze I tohoto nařízení (dále jen „nařízení o zboží dvojího užití“),
  - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2134 ze dne 23. listopadu 2016, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání⁴,
  - s ohledem na svá předchozí usnesení v této věci, zejména na usnesení ze dne 17. prosince 2015⁵ o provádění společného postoje, ze dne 25. února 2016 o humanitární situaci v Jemenu⁶, ze dne 14. prosince 2016 o výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2015 a o politice Evropské unie v této oblasti⁷ a ze dne 27. února 2014 o používání bezpilotních letounů vybavených zbraněmi⁸,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 4. července 2017 o soukromých bezpečnostních společnostech⁹,
  - s ohledem na článek 52 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A8-0264/2017),
- A. vzhledem k tomu, že v článku 51 Charty OSN je stanoveno přirozené právo na individuální nebo kolektivní sebeobranu;
- B. vzhledem k tomu, že podle posledních údajů¹⁰ dosáhl objem mezinárodních transferů hlavních zbraní v letech 2012–2016 svého maxima za jakékoli pětileté období od konce studené války a že ve srovnání s objemem za období 2007–2011 vzrostl o 8,4 %;
- C. vzhledem k tomu, že vývoz a transfery zbraní mají dopad na bezpečnost obyvatel, lidská práva, demokracii, řádnou správu věcí veřejných a sociální a hospodářský rozvoj; vzhledem k tomu, že vývoz zbraní rovněž přispívá k okolnostem, v důsledku kterých jsou lidé nuceni uprchnout ze své vlastní země; vzhledem k tomu, že je proto nutný přísný, transparentní, účinný a všeobecně přijímaný a vymezený systém kontroly

¹ Úř. věst. L 341, 18.12.2013, s. 56.

² Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 1.

³ Úř. věst. L 134, 29.5.2009, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 338, 13.12.2016, s. 1.

⁵ Přijaté texty, P8_TA(2015)0472.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2016)0066.

⁷ Přijaté texty, P8_TA(2016)0502.

⁸ Úř. věst. C 285, 29.8.2017, s. 110.

⁹ Přijaté texty, P8_TA(2017)0289.

¹⁰ „Trends in international arms transfers, 2016“ (Trendy v mezinárodních transferech zbraní), SIPRI Fact Sheet, únor 2017.

zbraní;

- D. vzhledem k tomu, že podle posledních údajů¹ činil v období 2012–2016 vývoz z EU-28 26 % celkového světového vývozu, což znamená, že EU-28 je po USA (33 %) druhým největším dodavatelem zbraní, přičemž na třetím místě se nachází Rusko (23 %); vzhledem k tomu, že podle nejnovější zprávy Pracovní skupiny pro vývoz konvenčních zbraní (COARM) vydaly země EU v roce 2014 licence na vývoz zbraní v celkové hodnotě 94,40 miliardy EUR;
- E. vzhledem k tomu, že podle posledních údajů² vzrostl vývoz zbraní na Blízký východ o 86 % a představoval 29 % celosvětového vývozu zbraní v období 2012–2016;
- F. vzhledem k tomu, že z posledních oficiálních údajů EU vyplývá, že Blízký východ byl pro EU-28 v roce 2015 nejdůležitějším regionem z hlediska vývozu zbraní, přičemž schválené licence na vývoz zbraní dosáhly celkové hodnoty 78,8 miliardy EUR;
- G. vzhledem k tomu, že některé transfery zbraní z členských států EU do nestabilních a ke krizi náchylných regionů a zemí byly využity v ozbrojených konfliktech nebo k vnitřní represi; vzhledem k tomu, že některé z těchto transferů údajně směřovaly do rukou teroristických skupin, například v Sýrii a Iráku; vzhledem k tomu, že v některých případech byly zbraně vyvezené do některých zemí, jako je např. Saúdská Arábie, použity v konfliktech, jako je konflikt v Jemenu; vzhledem k tomu, že takový vývoz je jednoznačně v rozporu se společným postojem, což ještě zdůrazňuje nutnost lepší kontroly a transparentnosti;
- H. vzhledem k tomu, že neexistuje žádný standardizovaný systém kontroly a podávání zpráv, jenž by poskytoval informace o tom, zda a do jaké míry porušují jednotlivé členské státy při vývozu daných osm kritérií, a vzhledem k tomu, že neexistuje ani žádný mechanismus pro udílení sankcí v případě, že členský stát uskutečňuje vývoz, který zjevně není v souladu s těmito osmi kritérii;
- I. vzhledem k tomu, že z šetření Mezinárodního střediska pro přeměnu v Bonnu (BICC) vyplynulo, že například pouze v Německu bylo v roce 2015 uděleno 4 256 licencí pro vývoz do 83 zemí, které byly s ohledem na společný postoj považovány za problematické³;
- J. vzhledem k tomu, že globální i regionální bezpečnostní situace se dramaticky změnila, zejména pokud jde o jižní a východní sousedství Unie, což poukazuje na to, že je naléhavě nutné zlepšit metodiky získávání informací pro účely posuzování rizik udělování vývozních licencí a zvýšit jejich bezpečnost;
- K. vzhledem k tomu, že některé členské státy nedávno podepsaly strategické dohody o vojenské spolupráci, včetně transferu velkého množství vysoce kvalitní vojenské technologie, s nedemokratickými zeměmi v regionech Blízkého východu a severní Afriky;
- L. vzhledem k tomu, že jak stanoví Lisabonská smlouva, vymýcení chudoby je prioritním cílem rozvojové politiky EU, jakož i jednou z priorit její vnější činnosti při usilování o stabilnější a více prosperující svět; vzhledem k tomu, že dodávání zbraní do zemí zasažených konfliktem nejenže umožňuje další páchání násilných činů ve větším

---

¹ Tamtéž.

² Tamtéž.

³ Zpráva o vývozu zbraní za rok 2016, Gemeinsame Konferenz Kirche und Entwicklung (GKKE) (Společná konference pro církve a rozvoj), s. 54.

měřítka, ale také má negativní dopad na možnosti rozvoje těchto zemí;

- M. vzhledem k tomu, že obranný průmysl je v Evropě nanejvýš důležitým odvětvím a zároveň se vyznačuje nadměrnou kapacitou, zdvojením a roztržitostí, což brzdí konkurenceschopnost obranného průmyslu a vede k expanzivní vývozní politice;
  - N. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 25. února 2016 o humanitární situaci v Jemenu vyzval vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, aby zahájila iniciativu zaměřenou na uvalení zbrojního embarga EU na Saúdskou Arábii;
  - O. vzhledem k tomu, že od té doby se situace v Jemenu mj. kvůli vojenským akcím koalice vedené Saúdskou Arábií dále zhoršila; vzhledem k tomu, že některé členské státy přestaly Saúdské Arábii kvůli její činnosti v Jemenu zbraně poskytovat, zatímco jiné státy jí nadále vojenské technologie dodávají, což je v rozporu s kritérii 2, 4, 6, 7 a 8;
  - P. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 14. prosince 2016 o výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2015 a o politice Evropské unie v této oblasti zdůraznil, že lidská práva by měla být prioritou, a vyzval členské státy, aby se dohodly na zavedení modernější a flexibilnější vývozní politiky založené na lidských právech, zejména pokud jde o země, u nichž se prokázaly násilné vnitrostátní represe a porušování lidských práv;
  - Q. vzhledem k tomu, že globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie by měla sloužit ke zlepšení soudržnosti politik v oblasti kontroly vývozu zbraní;
1. konstatuje, že státy mají zákonné právo pořizovat si vojenské technologie pro účely vlastní obrany; zdůrazňuje, že udržení obranného průmyslu je součástí vlastní obrany členských států; připomíná, že jedním z důvodů vypracování společného postoje bylo zamezit tomu, aby byly evropské zbraně používány proti ozbrojeným silám členských států, jakož i zabránit porušování lidských práv a prodloužení ozbrojeného konfliktu; opakuje, že společný postoj je právně závazným rámcem, jenž stanoví minimální požadavky, které musí členské státy uplatňovat v oblasti kontroly vývozu zbraní, a že zahrnuje povinnost posoudit žádost o vývozní licenci z hlediska všech osmi v něm uvedených kritérií;
  2. konstatuje, že rozvoj obranného vybavení je důležitým nástrojem obranného průmyslu a že konkurenceschopná a inovativní evropská technologická a průmyslová základna obrany, která teprve bude vytvořena, by měla sloužit jako nástroj pro zajištění bezpečnosti a obrany členských států a občanů Unie a měla by přispět k provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a zejména společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP); vyzývá členské státy, aby překonaly současnou nedostatečnou efektivnost ve výdajích na obranu v důsledku zdvojení, fragmentace a nedostatku interoperability a zaměřily se na to, aby se EU stala poskytovatelem bezpečnosti mj. díky lepší kontrole vývozu zbraní; opakuje, že článek 10 společného postoje stanoví, že úvahy členských států o hospodářských, obchodních a průmyslových zájmech nesmí ovlivnit uplatňování osmi kritérií upravujících vývoz zbraní;
  3. poznamenává však, že vojenské technologie se někdy dostanou do míst a ke koncovým uživatelům, kteří nesplňují kritéria společného postoje; je znepokojen tím, že šíření zbrojních systémů v době války a v situacích značného politického napětí může mít neúměrný vliv na civilní obyvatelstvo; je vysoce znepokojen závody ve zbrojení a tím, že jsou politické konflikty a nepokoje řešeny vojensky; zdůrazňuje, že konflikty by měly být v první řadě řešeny diplomatickou cestou;

4. naléhavě vyzývá členské státy a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby zásadně zlepšily soudržnost provádění společného postoje, a zvýšily tak bezpečnost civilistů, kteří trpí v důsledku konfliktů a porušování lidských práv ve třetích zemích, posílily bezpečnost Unie a jejích občanů a vytvořily rovné podmínky pro podniky EU; v této souvislosti zdůrazňuje, že důsledné provádění společného postoje je nezbytné pro důvěryhodnost EU jako globálního aktéra, který si zakládá na hodnotách;
5. vybízí země, které usilují o získání statusu kandidátských zemí, nebo země, které se chtějí zapojit do procesu přistoupení k EU, aby uplatňovaly ustanovení společného postoje; vítá skutečnost, že se Albánie, Bosna a Hercegovina, Kanada, Gruzie, Island, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora a Norsko přizpůsobily kritériím a zásadám společného postoje, a usilují tak o další sblížení se SZBP a SBOP; vyzývá členské státy, aby úzce spolupracovaly se třetími zeměmi, které se oficiálně zavázaly k dodržování kritérií společného postoje, a to zejména s cílem zlepšit výměnu informací a zajistit větší transparentnost při udělování licencí; dále vyzývá ESVČ, aby vybízela zejména evropské země k tomu, aby se připojily ke společnému postoji, a zajistila tak širší a bezpečnější evropský prostor;
6. vyzývá členské státy a ESVČ, aby úzce spolupracovaly na předcházení rizikům vyplývajícím z odklonů a skladování zbraní, jako jsou nelegální obchod se zbraněmi a pašování zbraní; upozorňuje na riziko, že v důsledku pašování zbraní a obchodování s nimi se mohou zbraně vyvážené do třetích zemí dostat zpět do EU;
7. bere na vědomí vysoký stupeň odpovědnosti Unie, pokud jde o bezpečnostní riziko vyplývající z neexistence větší podpory a závazku ze strany Evropské unie v souvislosti s vyřazováním mnoha zbrojních zásob, které stále existují v Bosně a Hercegovině, v Albánii nebo na Ukrajině;
8. domnívá se, že metodika posuzování rizik udělování vývozních licencí by měla zahrnovat i zásadu předběžné opatrnosti a že členské státy by kromě vyhodnocování toho, zda by konkrétní vojenské technologie mohly být použity k vnitřní represi nebo jiným nežádoucím účelům (funkční přístup), měly rovněž posuzovat rizika na základě celkové situace v zemi určení (zásadový přístup);
9. konstatuje, že v souvislosti s brexitem je důležité, aby bylo Spojené království nadále vázáno společným postojem a uplatňovalo jeho operativní ustanovení, stejně jako ostatní evropské třetí země;
10. vyzývá členské státy a ESVČ, aby vypracovaly zvláštní strategii za účelem poskytnutí oficiální ochrany osobám, které oznámí praktiky organizací a společností působících ve zbrojním průmyslu, které jsou v rozporu s kritérii a zásadami vyjádřenými ve společném postoji;
11. zdůrazňuje význam soudržnosti mezi všemi systémy kontroly vývozu Unie, zejména pokud jde o výklad kontrolních kritérií; znovu připomíná význam soudržnosti mezi kontrolou vývozu a jinými nástroji zahraniční politiky, jakož i obchodními nástroji, jako je všeobecný systém preferencí a nařízení o nerostných surovinách pocházejících z oblastí postižených konfliktem;
12. znovu opakuje, že pokud budou evropské podniky nekontrolovaně vyvážet technologie kybernetického dohledu, může to mít nepříznivý účinek na bezpečnost digitální infrastruktury EU a na lidská práva; v této souvislosti zdůrazňuje význam rychlé, účinné a komplexní aktualizace nařízení EU o zboží dvojího užití a vyzývá Radu, aby v této věci přijala ambiciózní časový plán;

13. zdůrazňuje, že je důležité účinně omezit vývoz zbraní soukromým bezpečnostním agenturám jako koncovému uživateli a že jakákoliv taková licence bude udělena pouze tehdy, pokud se po důkladné pečlivé kontrole zjistí, že se příslušná soukromá bezpečnostní agentura nepodílela na porušování lidských práv; zdůrazňuje, že je třeba zavést mechanismy odpovědnosti za účelem zajištění odpovědného užívání zbraní soukromými bezpečnostními agenturami;

Provádění kritérií společného postoje

14. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 1 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 81krát a v roce 2015 109krát;
15. opakovaně vyzývá vysokou představitelku, místopředsedkyni, aby zahájila iniciativu s cílem uvalit zbrojní embargo EU na země, jež jsou obviněny ze závažného porušování mezinárodního humanitárního práva, zejména v souvislosti se záměrnými útoky na civilní infrastrukturu; znovu zdůrazňuje, že další povolování prodeje zbraní těmto zemím představuje porušení společného postoje;
16. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 2 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 72krát a v roce 2015 89krát; lituje skutečnosti, že údaje poukazují na chybějící společný přístup k situaci v Sýrii, Iráku, a zejména Jemenu; vybízí členské státy a ESVČ, aby zahájily diskusi o rozšíření kritéria č. 2 o ukazatele demokratické správy věcí veřejných, neboť taková kritéria hodnocení by mohla pomoci stanovit další záruky proti nezamýšleným negativním důsledkům vývozu; domnívá se také, že zásadovější přístup k posuzování rizik by kladl důraz na celkové dodržování mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva v oblasti lidských práv ze strany příjemce;
17. domnívá se, že vývoz do Saúdské Arábie přinejmenším není v souladu s kritériem č. 2 s ohledem na zapojení země do závažných porušování humanitárního práva, jak stanoví příslušné orgány OSN; znovu opakuje svou výzvu ze dne 26. února 2016 o naléhavě potřebě uvalit zbrojní embargo na Saúdskou Arábii;
18. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 3 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 99krát a v roce 2015 139krát; zdůrazňuje, že v rámci kritéria č. 3 je nezbytné posoudit nedávné transfery zbraní prováděné členskými státy ve prospěch nestátních subjektů, včetně poskytování technické pomoci a odborné přípravy, v souvislosti se společnou akcí 2002/589/SZBP z roku 2002 o příspěvku EU k boji proti destabilizujícímu hromadění a šíření ručních palných a lehkých zbraní;
19. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 4 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 57krát a v roce 2015 85krát; lituje skutečnosti, že vojenské technologie vyvážené členskými státy jsou používány v jemenském konfliktu; naléhavě vyzývá členské státy, aby důsledně dodržovaly společný postoj na základě důkladného posuzování dlouhodobých rizik;
20. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 5 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 7krát a v roce 2015 16krát; připomíná, že toto kritérium se týká bezpečnostních zájmů členských států a spojeneckých zemí, současně však uznává, že tyto zájmy nemohou ovlivňovat hodnocení kritérií týkajících se dodržování lidských práv a regionálního míru, bezpečnosti a stability;
21. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 6 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 6krát, přičemž v roce 2015 nebylo uplatněno vůbec; vyjadřuje své znepokojení nad zprávami o odklonech zbraní vyvážených členskými státy směrem

k nestátním subjektům, včetně teroristických skupin, a varuje, že tyto zbraně by mohly být použity proti civilním osobám na území EU i mimo ně; připomíná, že je důležité takový vývoz zbraní přísněji kontrolovat, aby byly plněny mezinárodní závazky týkající se boje proti terorismu a organizované trestné činnosti;

22. vyjadřuje znepokojení nad možnými odklony vývozu do Saúdské Arábie a Kataru ve prospěch ozbrojených nestátních aktérů v Sýrii, kteří se dopouštějí závažného porušování lidských práv a humanitárního práva, a vyzývá skupinu COARM, aby se touto záležitostí naléhavě zabývala; uznává, že většina zbraní v rukách povstalců a teroristických skupin pochází z mimoevropských zdrojů;
23. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 7 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 117krát a v roce 2015 149krát; vyjadřuje své znepokojení mimo jiné nad údajnými odklony vývozu ručních palných a lehkých zbraní z evropských zemí do určitých míst, ze kterých byl tento vývoz odkloněn, aby byly zásobovány nestátní subjekty a jiní koncoví uživatelé, kteří nedodržují společný postoj v zemích, jako je Sýrie, Irák, Jemen a Jižní Súdán; upozorňuje, že je naléhavě nutné zajistit, aby posouzení rizika odklonu vývozu mělo pevnější základ, než je pouhé přijetí závazků učiněných přijímajícím státem v osvědčení koncového uživatele; zdůrazňuje, že je zapotřebí účinných mechanismů kontroly po odeslání zásilky, aby se zajistilo, že zbraně nejsou znovu vyváženy směrem k neoprávněným koncovým uživatelům; zdůrazňuje možnou úlohu, kterou by ESVČ mohla hrát v podpoře úsilí členských států v této oblasti;
24. konstatuje, že podle výročních zpráv bylo kritérium č. 8 k zamítnutí žádosti uplatněno v roce 2014 1krát, přičemž v roce 2015 nebylo uplatněno vůbec; uznává, že lepší uplatňování kritéria č. 8 by mělo zásadní přínos pro cíle soudržnosti politik EU ve prospěch rozvoje a pro cíle udržitelného rozvoje OSN, zejména pak pro cíl 16.4; vyzývá členské státy a ESVČ, aby v tomto směru aktualizovaly uživatelskou příručku ke společnému postoji Rady 2008/944/SZBP a zaměřily se na možné škody, které v oblasti rozvoje způsobuje používání zbraní;
25. žádá členské státy a ESVČ, aby do společného postoje doplnily nové kritérium s cílem zaručit, aby se při udělování licencí náležitě zohledňovalo riziko korupce v souvislosti s příslušným vývozem;

Podpora výměny informací mezi členskými státy

26. vyzývá členské státy a ESVČ, aby zlepšily jednotné provádění společného postoje a posílily mechanismy výměny informací tím, že zpřístupní kvalitativně i kvantitativně lepší informace pro účely posuzování rizik udělování vývozních licencí prostřednictvím zabezpečené a rozsáhlé digitalizace stávajícího systému, a sice:
  - a) poskytováním více informací o vývozních licencích a o skutečném vývozu, které budou systematicky a včas sdíleny, včetně informací o koncových uživateličích vzbuzujících obavy, případech odklonu, padělaných nebo jinak znepokojivých osvědčeních koncových uživatelů a o podezřelých zprostředkovatelích nebo přepravních společnostech v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
  - b) vedením seznamu subjektů a osob usvědčených z porušování právních předpisů upravujících vývoz zbraní, případů zjištěného odklonu a osob, u nichž bylo prokázáno zapojení do nezákonného obchodu se zbraněmi nebo do činností, jež ohrožují mezinárodní a národní bezpečnost, nebo u nichž panuje takové podezření;

- c) sdílením osvědčených postupů přijatých za účelem provádění osmi kritérií;
  - d) přeměnou uživatelské příručky v interaktivní on-line zdroj;
  - e) přeměnou výroční zprávy EU v on-line databázi s možností vyhledávání do konce roku 2018, přičemž nový formát by se použil již u údajů z roku 2016;
  - f) podněcováním k zavádění jasných a dobře strukturovaných postupů spolupráce mezi donucovacími a pohraničními orgány založených na výměně informací s cílem posílit spolupráci v oblasti bezpečnosti a vymýtít nezákonný obchod se zbraněmi, který představuje riziko pro bezpečnost EU a jejích občanů;
27. vítá záměr skupiny COARM zapojit ESVČ systematictěji do přípravy diskusí o situaci v zemích určených a o možných koncových uživateli; trvá na významu pravidelných konzultací s Pracovní skupinou pro lidská práva (COHOM) v tomto procesu;
  28. konstatuje, že účinná výměna informací a spolupráce zároveň vyžadují setkání zástupců politiky, orgánů pro udělování licencí a donucovacích orgánů, a vybízí k tomu, aby pro tento účel byly poskytnuty dostatečné zdroje; je přesvědčen, že zásadním faktorem při posilování provádění společného postojů je rozšiřování příslušných kapacit členských států; vyzývá členské státy a ESVČ, aby zvýšily počet zaměstnanců pracujících na otázkách týkajících se vývozu jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU; podporuje zřizování fondů EU určených pro budování kapacit úředníků udělujících vývozní licence a příslušníků donucovacích orgánů v členských státech;
  29. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat přístup k řešení situací, kdy si členské státy odlišně vykládají 8 kritérií společného postojů týkajícího se vývozu produktů, které jsou v podstatě podobné, do podobných míst určených a pro podobné koncové uživatele, aby byly zachovány rovné podmínky a důvěryhodnost EU v zahraničí; je přesvědčen, že zejména s ohledem na takové situace je načas zvažovat významnější úlohu orgánů EU, pokud jde o proces udělování licencí na úrovni členských států; vyzývá členské státy, aby podpořily vytvoření kontrolního orgánu pro dohled nad zbraněmi pod záštitou vysoké představitelky, místopředsedkyně; domnívá se, že by mělo být vydáno stanovisko určené členským státům, jež plánují udělit licenci, která byla zamítnuta jiným členským státem nebo státy;
  30. zdůrazňuje naléhavou potřebu posílit úlohu delegací EU při poskytování pomoci členským státům a ESVČ s posuzováním rizika udělování vývozních licencí a prováděním kontrol koncových uživatelů, kontrol po odeslání zásilky a kontrol na místě;
  31. naléhavě vyzývá členské státy, aby ve společném postoji vytvořily ustanovení s cílem zajistit, aby se embargem EU vůči třetí zemi automaticky zrušily licence, které již byly uděleny pro zboží, na které se embargo vztahuje;
  32. vyzývá všechny členské státy, aby nadále pomáhaly zemím, které nejsou členy Unie, při vypracovávání, aktualizaci a případně provádění legislativních a administrativních opatření na zajištění systému kontrol vývozu zbraní a vojenských technologií;

Lepší plnění povinností předkládat zprávy

33. považuje za politováníhodné, že 17. výroční zpráva EU byla zveřejněna velmi pozdě, a sice nejméně 17 měsíců po udělení licencí či uskutečnění vývozu; dále považuje za politováníhodné, že 18. výroční zpráva EU byla zveřejněna až v březnu 2017;
34. kritizuje to, že členské státy porušují osm kritérií; domnívá se, že je třeba prosazovat jednotné a důsledné uplatňování osmi kritérií; bere na vědomí nedostatky ustanovení

týkajících se sankcí pro členské státy, které při udělování licencí nedodržují osm kritérií, a doporučuje členským státům, aby stanovily pravidla pro provádění nezávislých kontrol; je přesvědčen, že je načase zahájit proces vedoucí k mechanismu sankcí udělovaných členským státům, které nedodržují společný postoj;

35. připomíná, že podle čl. 8 odst. 2 společného postoje jsou všechny členské státy povinny předkládat zprávy o svém vývozu zbraní, a vyzývá všechny členské státy, aby své povinnosti plnily; lituje, že počet členských států, které pro účely výroční zprávy EU předložily úplné rozčleněné údaje o licencích a skutečném vývozu, činil u 17. výroční zprávy 21, zatímco u 18. výroční zprávy pouze 20; žádá všechny členské státy – včetně tří hlavních vývozců zbraní z řad členských států, a sice Francie, Německa a Spojeného království – které nepředložily úplné informace, aby s ohledem na příští výroční zprávu poskytly o svém minulém vývozu úplný soubor údajů;
36. žádá, aby byly zajištěny standardizovanější a včasější postupy podávání a předkládání informací, a to stanovením striktní lhůty pro předkládání údajů nejpozději do ledna roku následujícího po roce, v němž se uskutečnil vývoz, a stanovením pevného data pro zveřejnění údajů nejpozději do března roku následujícího po roce, v němž se uskutečnil vývoz;
37. je toho názoru, že by společný postoj měl být doplněn o pravidelně aktualizovaný a veřejně přístupný seznam s podrobným odůvodněním, který by poskytoval informace o tom, do jaké míry je či není vývoz do určitých přijímajících zemí v souladu s danými osmi kritérii;
38. považuje za nezbytné vytvořit standardizovaný systém kontroly a podávání zpráv, který by poskytoval informace o tom, zda a do jaké míry vývoz jednotlivých členských států Evropské unie porušuje daných osm kritérií;
39. naléhavě vyzývá všechny členské státy, aby v plné míře plnily svou povinnost předkládat zprávy stanovenou ve společném postoji; zdůrazňuje, že vysoce kvalitní údaje o skutečných dodávkách mají zásadní význam pro pochopení toho, jak je osm kritérií uplatňováno; vyzývá členské státy a ESVČ, aby prozkoumaly možnosti využití údajů získaných celními orgány, například vypracováním zvláštních celních kódů pro vojenský materiál;
40. uznává, že všechny členské státy EU jsou signatáři Smlouvy o obchodu se zbraněmi; vyzývá k všeobecnému uplatňování této smlouvy a žádá, aby byla větší pozornost věnována zemím, které jejími signatáři nejsou, mj. Rusku a Číně; oceňuje také informační činnost v souvislosti se Smlouvou o obchodu se zbraněmi a podporuje její účinné provádění;

Modernizace souvisejících nástrojů

41. naléhavě požaduje revizi Společného vojenského seznamu a seznamů připojených k nařízení o zboží dvojího užití, aby se zajistilo, že budou plně pokryty všechny důležité bezpilotní systémy; připomíná své usnesení ze dne 27. února 2014 o bezpilotních letounech vybavených zbraněmi, a zejména bod 2 písm. c), v němž vyzval k tomu, aby tyto letouny byly zahrnuty do příslušných systémů kontroly zbraní;
42. vybízí členské státy, aby podrobily licencovanou výrobu ve třetích zemích podrobnějšímu zkoumání a zajistily pevnější záruky proti nežádoucímu použití; požaduje přísnější uplatňování společného postoje v souvislosti s licencovanou výrobou ve třetích zemích; vybízí členské státy, aby při rozhodování o transferech, jež by posílily výrobní nebo vývozní kapacity třetích zemí, pokud jde o vojenské vybavení,

- zohledňovaly postoj třetích zemí ke Smlouvě o obchodu se zbraněmi a jejich status;
43. konstatuje, že provádění směrnice 2009/43/ES o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství by mělo být v souladu s prováděním společného postoje, a to i pokud jde o náhradní díly a součásti; konstatuje, že společný postoj má neomezený rozsah působnosti, a proto se osm kritérií vztahuje i na vývoz v rámci EU;
  44. vyjadřuje znepokojení nad problémy v oblasti kybernetické bezpečnosti, zejména nad výrazným pokrokem v oblasti metod hackerů používaných k přístupu k informacím a údajům vnitrostátních orgánů vydávajících licence; naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby dostatečně investovaly do technologií a lidských zdrojů s cílem proškolit jednotlivce ve zvláštních programech a metodách v oblasti kybernetické bezpečnosti, a předcházet tak problémům v oblasti kybernetické bezpečnosti a usilovat o jejich řešení;

Úloha parlamentů a veřejného mínění

45. konstatuje, že ne všechny vnitrostátní parlamenty zemí EU kontrolují vládní rozhodnutí o udělení licence například vydáváním výročních zpráv o vývozu zbraní, a v tomto ohledu vyzývá k obecnému zvýšení parlamentního a veřejného dohledu; poukazuje na jednací řád Evropského parlamentu, který stanoví možnost pravidelně reagovat na výroční zprávy EU o vývozu zbraní;
46. vítá pravidelné konzultace s vnitrostátními parlamenty, orgány pro kontrolu vývozu zbraní, průmyslovými sdruženími a občanskou společností coby ústřední prvek smysluplné transparentnosti; vyzývá skupinu COARM, všechny členské státy a ESVČ, aby posílily dialog s občanskou společností a konzultace s vnitrostátními parlamenty a orgány pro kontrolu vývozu zbraní; vybízí vnitrostátní parlamenty, občanskou společnost a akademickou obec, aby nezávisle kontrolovaly obchod se zbraněmi, a vyzývá členské státy a ESVČ, aby jejich činnost podporovaly, a to i finančně;

o

o o

47. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise a vládám a parlamentům členských států.